

سازمان همکاری
شانگهای در متن
اوراسیای پس از
جنگ سرد متولد شد
و رشد کرد. فروپاشی
شوروی، خیزش
چین و احیای روسیه
مهمترین رخدادها
در اوراسیای
دهه های اخیر
بوده اند. فقدان
سازوکارهای
همکاری و همگرایی
یکی از معضلات
اوراسیای پسا جنگ
سرد بود. از همین
رو چین و روسیه در
قالب های مختلف
در پی نهادسازی در
این منطقه برآمدند.

منافع و سازه‌انگاران بر پویایی دانش، تعاملات و هویت‌ها تأکید می‌کنند. همچنین واقع‌گرایان نهادینگی رژیم‌ها را ضعیف، نئولیبرال‌ها متوسط و سازه‌انگاران قوی می‌دانند. مدل رفتاری اعضای رژیم‌ها، که به‌طور کلی دولت‌ها را در بر می‌گیرند، یکی دیگر از شاخص‌های کلیدی تفکیک نگرش‌های سه‌گانه به رژیم‌هاست. واقع‌گرایان دغدغه اعضای رژیم‌ها را دستاوردهای نسبی می‌دانند، از منظر لیبرال‌ها اعضا در پی بیشینه‌سازی منافع مطلق‌اند و سازه‌انگاران بر محوریت نقش در کنش اعضا تأکید می‌کنند (Hasenclever, et al., 1997).

چین و روسیه، به‌عنوان دو قدرت بزرگ، نقشی کلیدی در شکل‌دهی به سازمان همکاری شانگهای ایفا کرده‌اند. به بیان دیگر، تولد و دگرذیسی این سازمان محصول کنش‌های چین و روسیه بوده است. در این سازمان توزیع نسبی قدرت اهمیت ویژه‌ای دارد. نقش چین و روسیه در این نهاد چنان تعیین‌کننده است که برخی از هژمونی مشترک سخن‌رانده‌اند. اما این دو و سایر کشورهای عضو این نهاد دغدغه‌مند دستاوردهای نسبی‌اند و دستاوردهای نسبی به مدل رفتاری آنان شکل می‌دهد. قدرت محوری و اهمیت دستاوردهای نسبی در مدل رفتاری اعضای این نهاد، خوانش واقع‌گرایانه را از تداوم‌مندی بیشتری در تبیین این رژیم برخوردار می‌سازد. در سازمان همکاری شانگهای نشانه‌هایی از خوانش ثبات هژمونیک (Hasenclever, et al., 1996)، رژیم‌های بین‌المللی آمرانه (Krasner, 1982) و محدودیت‌های همکاری در شرایط آنارشی (Grieco, 1988) را می‌توان یافت که جملگی نگرشی واقع‌گرایانه از رژیم‌های بین‌المللی را بازتاب می‌دهند.

سازمان همکاری

شانگهای؛

قدرت محوری،

نهادینگی

ضعیف و اهمیت

دستاوردهای

نسبی

سازمان همکاری شانگهای در متن اوراسیای پس از جنگ سرد متولد شد و رشد کرد. فروپاشی شوروی، خیزش چین و احیای روسیه مهم‌ترین رخدادها در اوراسیای دهه‌های اخیر بوده‌اند. فقدان سازوکارهای همکاری و همگرایی یکی از معضلات اوراسیای پسا جنگ سرد بود؛ از همین رو، چین و روسیه در قالب‌های مختلف در پی نهادسازی در این منطقه برآمدند. سازمان همکاری شانگهای مهم‌ترین نماد کوشش مشترک دو قدرت برای شکل‌دهی به نهادینگی حداقلی در این منطقه است. به دیگر سخن، متغیر کانونی شکل‌دهی به این سازمان، اراده چین و روسیه برای همکاری و شکل‌دهی به رژیم جدید امنیتی و اقتصادی در اوراسیای پسا جنگ سرد بوده است. روابط قدرت جدیدی که چین و روسیه در کانون آن قرار گرفتند، نقش کلیدی در